

Slovenská filharmónia

21. a 22. II. 1974

Hudobný riaditeľ a šéfdirigent Symfonického orchestra Maďarského rozhlasu a televízie, umelec európskeho mena **György Lehel** vystúpil po prvýkrát v Bratislave. Je vyhranenou dirigentskou osobnosťou, s úsporným, ale účinným gestom, presvedčivým osobitým výrazom. Lehelov prístup k interpretácii sme si mohli najlepšie overiť na populárnej **Symfónii d mol** od **Césara Francka**. Romantický vzlet a vzruch podčiarkol dirigent priam objavným spôsobom. Jeho veľkolepý architektonický plán pripomínal mohutný monolit, s dôkladne premysleným agogickým vlnením, ktorého jemné výkyvy prechádzali logicky a plynule do seba a boli vzdialené konvečným postupom. Lehelov pátos má v sebe čosi ušľachtilé, mravne očistené. Nie je silácky — a predsa sa vyznačuje presvedčivosťou i všeludskou výpoveďou. Bol to jeden z najkrajších zážitkov, aké sme v poslednej dobe počuli v sieni SF.

Lehel zaradil na program bratislavskú (pravdepodobne celoštátnu) premiéru **I. symfónie Tibora Sáraia**, (venovaná gréckemu vlastencovi a umelci Mikisovi Theodorakisovi). Dielo vzniklo v roku 1968 a bolo v tom istom roku i predvedené pod taktovkou Lehela. Je to šťastná ukážka jednej zo súčasných vývojových tendencií hudby v Maďarsku. Sárai dáva veľký dôraz na výstavbu a formu diela, pričom zbytočne neexperimentuje, skôr využíva hodnoty preverené, ktoré dokáže pretaviť do účinnej podoby.

Na koncerte spoloúčinkoval popredný slovenský organista **dr. Ferdinand Klinda**. Naštudoval premiéru **Koncertu pre organ a orchestor C dur** od **Jana Křitelu Vaňhala**. Dielo objavil v Archíve mesta Bratislavy **J. Meier**, ktorý ho i zrevidoval. Organový part diela je dobre posadený — tak, že sólový nástroj — popri orchestrálnom sprievode — vyniká. Dielo sa dobre počúva a zrejme i dobre hrá. Prezrádza nám, že skladateľ, sám dobrý organista, rozumel kráľovskému nástroju. Koncert svojimi témami a ich spracovávaním však neprekračuje bežnú dobovú koncertantnú literatúru. **Dr. F. Klinda** sa venoval naštudovaniu diela s preňho príznačnou starostlivosťou a vďaka virtuóznemu traktovaniu organového partu mal príležitosť skvele demonštrovať svoje vynikajúce technické možnosti. **V. ČÍŽIK**

Flautový recitál

I keď koncert popredného slovenského flautistu **Miloša Jurkoviča** bol veľmi málo propagovaný a nevizoval ho snáď ani jeden plagát, predsa sa Zrkadlová sieň ÚDPaM v Bratislave zaplnila nielen obdivovateľmi hry na flautu, ale i osobnosti umelca, ktorý v dost dlhých časových úsekoch dostáva príležitosť na recitátové vystúpenie v hlavnom meste Slovenska. Jeho koncert dňa 12. marca t. r. predstavil dramaturgicky zaujímavý a riešený program, v ktorom dominovala hudba baroka. V prvej časti programu predniesol sólista Veracinioho SONATU PRIMA, Telemannovu SONATU C DUR, Vivaldiho SONATU G MOL, OP. 13A, Č. 6.

Na tejto, takpovediac „škole“ hry na flautu“ ukázal Miloš Jurkovič umenie premysleného frazovania, štýlového ctenia, programovo chápaného ako živá, dnešku adresovaná interpretácia, ktorá v technicky náročných pasážach je istá, no v pomalých piesňových úsekoch je fundovanosť interpreta navyše podopretá zmyslom pre citlivé rozospievanie nástroja. Hlavnou devízou Miloša Jurkoviča je farebné pekný tón, podopretý pevným dychom, ktorý umelecky perfektne ovláda. Nie je to rovný a plochý zvuk, lež okrúhly, plnohodnotný tón. Rytmičné ctenie malo kolíziu snáď iba v jednej časti Sonáty C dur od Telemanna (Allegro), ináč interpret nevybočil z dynamickej formy diela...

Druhá časť programu bola otvorená Hummelovou SONATOU G DUR, op. 2/2, kde vyznela pekné priam romanticky chápaná 2. časť (Romanza, Poco andante). I keď na sprievode Heleny Gáforovej možno už tradične vzniká maximálne kritériá a chápal jej podanie rovnocenne so sólistickým prejavom, práve v Hummelovej skladbe bola prvá časť (Allegro) trochu neistá.

Miloš Jurkovič je nielen kvalitným interpretom starej hudby, no nebojíme sa povedať, že ešte lepšie a adekvátnejšie dokáže prežiť a podať hudbu súčasnú. Dokumentoval to na Paríkovej SONÁTE PRE SOLOVO FLAUTU, ktorá využíva všetky finesy a možnosti nástroja. Je zvukovo mimoriadne dobre vystavaná a jej zmysel pre proporciu je priam ideálny. Navyše ju má Jurkovič premyslenú do detailu a viacerým interpretovaním „zazitá“. Spolu so skladbou maďarského autora Mátyása Seibera PASTORALE A BURLESCA tvorilo dielo Parika v podaní Jurkoviča skutočné vyvrcholenie koncertu, ktorý napriek „utajenosti“ bol úspešnejší než mnohokrát vefavravne propagované akcie. To však neospriavdiňuje poriadateľov... **—b—**

TVORBA

ZDENKO MIKULA

Za posledných 25 rokov som vo svojej kompozičnej práci neraz siahol po takých námetoch, ktoré sa našej socialistickej skutočnosti priamo dotýkali. V minulom roku, pri príležitosti 25. výročia Víťazného februára, som bilancoval svoju dovtedajšiu tvorbu v žánri spoločenskej piesne. Vyčlenil som z nej desať skladieb a rozhodol som sa, že ich prepracujem do podoby miešaných zborov tak, aby si zachovali poslanie a charakter masovej spoločenskej piesne. Potom som ich usporiadal do cyklu s názvom „Slovenský máj“. Nie je to však hudobný cyklus v pravom slova zmysle. Jednotlivé časti môžu zaznievať samostatne. Pritom som sa však snažil o akýsi jednotiaci, spoločný tón — ved ide o skladby s rovna-

Komorným koncertom z cyklu „Koncertní umelci k 30. výročiu SNP“, ktorý bol 11. februára t. r. v Zrkadlovej sieni Oštrdného domu pionierov a mládeže Klementa Gottwalda, sa k podujatiu, ktoré sú venované tuhtoročnému vzácnému jubileu, pripojili hneď 4 poriadajúce inštitúcie: ZSS, Slovkoncert, MDKO a ÚDPaM. Koncert, ktorý pozostával z polorecitátov huslistu Viktora Šimčíška a speváčky Alžbety Ondrusovej-Svobodovej, vyznel vcelku úspešne, hoci akustika sály skôr poškodila, než pomohla výkonom i dielam.

Dramaturgia prvej časti koncertu (Viktor Šimčíško, klavírny sprievod — Helena Gáforová) pozostávala z dvoch huslových sonát skladateľov nášho storočia. Snáď práve náročnosť tejto dramaturgie si vyžiadala hru z nôt, na ktorú sme si pri podobných vystúpeniach už odvykli. Sonáta pre husle a klavír op. 134 od D. Šostakoviča je dielo, ktoré si vyžaduje maximum nielen od interpreta, ale aj od poslucháča. Prezentuje pestrý kaleidoskop výrazových polôh, ktoré vyplývajú jednak zo známych prvkov Šostakovičovej hudobnej reči, no sú obohatené i prostriedkami tzv. Novej hudby (zasahujú najmä do tónovej farby a prejavujú sa v mozaičkovom riešení formy jednotlivých častí skladby). Viktor Šimčíško sa Šostakovičovej sonáty ujal zodpovedne a úspešne. V jeho podaní nádobudla skladba jednotiaci výraz — snáď príliš rudimentárny, ladený viac hindemithovskyy. Pritom však nestratil zo zreteľa ani jemne nuansované výrazové odtiene partov lyrických, parodizujúcich, či scherzových, alebo patetických. Po technickej stránke dielo neutrpelo ani v náročných allegrových úsekoch. Zlúšť presvedčivý výkon podal Šimčíško v miestach, kde domnuje rytmická stránka, ako aj v sólovej, improvizáčne ladenéj kadencii.

Szymanowského Sonáta pre husle a klavír, op. 9 však pôsobila v jeho podaní oveľa bezprostrednejšie. Na pomerne veľkej časovej ploche — opäť v kontrastácii s monumentálnym Šostakovičom — mohol interpret plne demonštrovať svoje technické i muzikantské kvality v jednotl. dynamickom toku Szymanowského hudby. Dielo — nenárodné pre poslucháča, vyžadujúce však majstrovstvo interpreta — pôsobilo po Šostakovičovej skladbe odľahčujúco svojimi efektnými intonáciami. ...

Druhá časť komorného koncertu bola venovaná vystúpeniu Alžbety Ondrusovej-Svobodovej, sólistky opery SND. Predstavila sa výberom piesní z tvorby Mozarta, Rímského-Korsakova a Bartolomeja Urbanca. V Mozartových piesňach trpel Svobodovej sýtý a príjemný soprán takmer minimálnou zrozumiteľnosťou textu. Sólistka však upútala publikum vyrovnanosťou registrov a štýlovým pochopením skladateľa. Oveľa vydaterejšie — hlavne pokiaľ ide o bezprostrednosť a uvoľnenosť prejavu — vynikli dve piesne Rímského-Korsakova, v ktorých dominoval intonačne bezvadný a výrazovo jemne diferencovaný prejav sólistky. Náročné požiadavky na intonáciu a lyricko-dramatické podanie cyklu piesní Májová láska od B.

Umelci k výročiu SNP

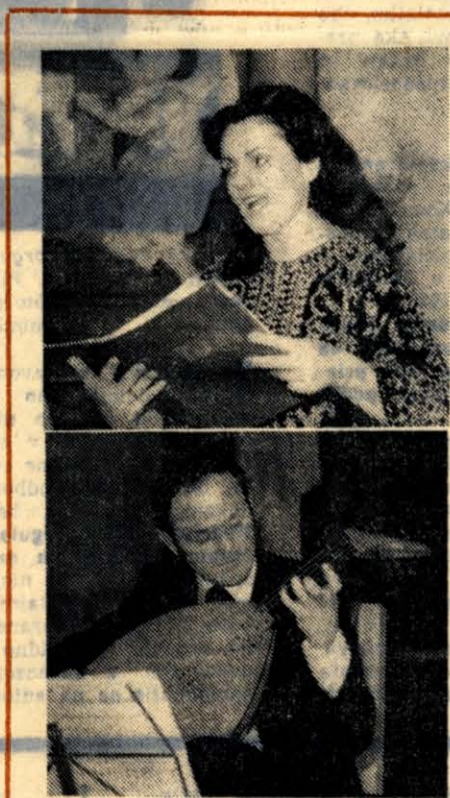
Urbanca, splnila Svobodová takmer stopercentne. Jej strárnenie piesní, ktoré kólišu medzi lyrickou recitáciou a dramatickým recitativom, sa vyznačujú vospelou hlasovou technikou a kultivovaným prejavom. V záverečných častiach svojho vystúpenia zvládla sólistka veľmi dobre i zrozumiteľnosť textu — objavili sa však niekoľké, našťastie nie veľmi výrazné intonačné kazy. Celkovo sa A. Ondrusová-Svobodová zhostila svojho polorecitátu zodpovedne a úspešne. **M. ADAMČIAK**

Dňa 25. II. t. r. bol koncert mladých umelcov, tenoristu P. Dvorského, sólistu opery SND (klavírny sprievod Sylvia Macudzińska) a E. Michalíkovéj, poslucháčky klavírnej triedy I. Paloviča na VSMU.

Tenorista Peter Dvorký je talentovaný, nádejným adeptom speváckeho umenia. Už počas štúdia na Konzervatóriu bol angažovaný za sólistu bratislavskej opery (školu absolvoval v minulom roku). Jeho prvou, väčšou príležitosťou v SND bola postava Lenského v Čajkovského Eugenovi Oněginovi. Hlavnú áriu z tejto opery si zaradil aj do koncertu. Hlas Petra Dvorského má pekné, lyrické zafarbenie, pritom však tmavší odtieň, ktorý dáva tušit, že sa z neho môže vyvinúť aj interpret dramatickejších polôh. K tomu ho predurčujú predovšetkým bo-

haté prirodzené dispozície, pomerne veľký hlasový fond, rozsah a muzikalita. Dvorského výkon v priebehu koncertu badateľne stúpal. V počiatkových číslach programu (v árii z oratória Stvorenie od J. Haydna) pôsobil jeho hlas — najmä vo vyšších stredoch a niektorých výškach — trochu neuvoľnene a stiahnuto. O. i. sme si vypočuli 3 romance od P. I. Čajkovského, národnú áriu Fausta, z opery Faust a Margaréta a azda najlepšie interpretovanú Rudolfovu áriu z Bohémy a dramaticky zaspievanú tenorová áriu z Kráľiav. Teraz ide o to, aby s hlasom mladého umelca správne zachádzali a tým mu umožnili ďalší umelecký vzostup.

Elena Michalíková, ktorá účinkovala namiesto sopránistky Eby Blahovej, disponuje solidnou technikou, pomerne pevným tónom a dost výraznými dynamickými odtieňmi. Treba vyzdvihnúť najmä poctivosť hudobného naštudovania, premyslenú, cielavedomú prípravu programu (viditeľne najmä v Brahmových Variáciách na tému R. Schumanna op. 9 a v koncertnej etude La Légèrièze od F. Liszta). K vystihnutiu pravej nálady interpretovaných skladieb, k ich naplneniu skutočným, presvedčivým výrazom snáď E. Michalíková časom dospeje. **I. ONDŘÁSEK**

Uvodným podujatím koncertného života v Humennom bol večer v rámci Roku českej hudby, na ktorom vystúpilo Sládkovské kvarteto ŠE z Košíc. Ďalším podujatím bol koncert mladých juhoslovanských umelcov — sopránistky Milice Zečevičovej a gitaristu Ivana Kalcinu. Sólistka Sara-jevskej opery sa predstavila interpretáciou renesančných madrigalov a Ivan Kalcina, laureát súťaže v Palerme predviedol skladbu väčšinou od španielskych skladateľov. Komorný koncert juhoslovanských umelcov bol aj 26. februára t. r. v Bratislave. Elena Gombitová. Snímky: ČSTK

SLOVENSKÝ MÁJ

ku, alebo aspoň — podobnou tematikou. „Slovenský máj“ bol v rukopise pripravený už k vlaňajším oslavám 25. výročia Víťazného februára. Premiérovho ho uviedol Československý rozhlas v Bratislave (vo februári 1974) v naštudovaní Slovenského filharmónického zboru, pod vedením J. M. Dobrodinského. Oneskorené predvedenie cyklu však nepovažujem za nedostatok, pretože je koncipovaný tak, aby — myslím si — v každej dobe tichoil svoj obsah dnešnému poslucháčovi, príslušníkovi modernej socialistickej spoločnosti. Prvé dva zboru s názvami Slovenský máj a Pieseň o radošti som komponoval na textovej predlohu Valérie Lučeničovej — ved ide o skladby s rovna-

podhodovým charakterom, druhá je zameraná lyrickejšie. V Piesni o radošti je nositeľom dejstva sólista (tenor) a celková atmosféra dokrešluje part zboru. Snáčil som sa o prostý, lapidárny melodický nápad i harmonické rúcho, aby som tak zvýraznil poslanie a funkciu tejto piesne. Pieseň o Lenínovi a Mládeži vďaka za svoj vznik básňam Andreja Plávku. V Piesni o Lenínovi som uplatňoval viac ľudského lyrizmu a citu ako patetizmu, aby som Lenínovu osobnosť priblížil skôr zo stránky ľudskej. Pieseň o domovine krásnej vznikla opäť na text Valérie Lučeničovej. Heroická, avšak lyrizmom a ľudským citom obohatená Pieseň o Nálepky vznikla na textovej predlohu Jána Chovanca.

Fragmenty ruskej partizánskej piesne ma inšpirovali k napísaniu zboru Pod briezku. Folklorne názvu veselých ľudových piesní prináša Pieseň o vlasti (text Vojtecha Mihálka). Mikuláš Kasarda napísal poetický, ľudsky citlivý text, ktorý ma podnietil ku komponovaniu Piesne o rodnej rieke. Myslím, že sa mi podarilo aj hudbou zdôrazniť už v texte prítomné názvy na dumky. Celý cyklus uzatvára Májová hymna. Je to vlastne spracovanie pôvodnej, starej robotníckej piesne. Omenšie úpravy v texte — tak, aby nestratil svoju pôsobivosť — sa postaral Tibor Grüner. Bol by som šťastný, keby Slovenský máj spestril repertoár našich zborových telies. **—dt—**

HUDBOBNÝ ŽIVOT 74

1. IV. 1974
Roč. VI.
Cena 2,— Kčs

6

Opera DJGT v Banskej Bystrici premiérovala dňa 9. marca t. r. Verdiho lyrickú drámu Othello. V titulnej postave hosťoval na 2. premiére košícký sólista Jozef Kondor. V pozadí Stefan Babjak ako Jago. Na prvej premiére stvárnil Othella Erantišek Urcikán. Snímky: K. Miklósi

Festival politickej piesne — Sokolov 1974

PIESEŇ S POSOLSTVOM

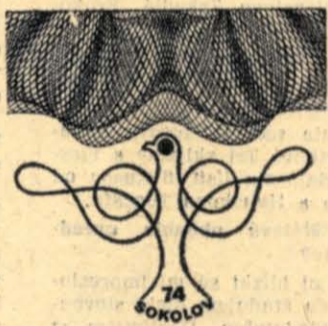
Celoštátny festival politickej piesne počas II. ročníka (22. až 24. II. t. r.) dokázal, že ide o podujatie, ktoré patrí k najdôležitejším v oblasti našej populárnej hudby. Počas troch festivalových koncertov sa prezentovalo mnoho piesní najrôznejšieho zamerania a koncerty dostali výraznú publicitu: stanica Hviezda vysiela priamym prenosom II. časť všetkých koncertov, televízia realizovala jeden priamy prenos a zaznamenala celý priebeh podujatia, uvedené skladby väčšinou už vyšli, alebo v dohľadnom čase vyjdú na platniach. Na podujatí bolo množstvo novinárov a predstaviteľov rôznych inštitúcií. V tomto smere má už Sokolov takmer „lýrové“ parametre. Niekedy vznikol však dojem, že tento rozsah prekročil samotných organizátorov. Celé podujatie malo prehliadkový charakter (porota neurčovala poradie, ale oceňovala výraznejšie prínosy v kompozícnej a interpretačnej sfére). Mnohé z uvedených skladieb už boli známe.

Hlavným garantom podujatia je ÚV SZM, ktorý festival organizoval spolu s MK ČSR, SSR a s ÚRO. Ďalej sa na organizácii podieľali prakticky všetky inštitúcie — tak z oblasti profesionálneho umenia, ako i záujmovej umeleckej činnosti. Tomuto zloženiu organizátorov zodpovedalo rozdelenie festivalu: 1. časť koncertov patrila amatérskemu súborom, kým 2. časť mala typický pop-festivalový charakter (veľký orchestor, špičkoví populárni speváci, profesionálni autori).

TAŽKO SI PREDSTAVIT

v rámci jedného podujatia nesúmeriteľnejšie prístupy než tie, ktoré takto vznikli. Amatérske skupiny prezentovali rôznorodé žánrové, výrazové a kvalitatívne rozpätie. Prevažná väčšina skupín vychádzala z folklórneho poňatia a inštrumentálne pozadie k ich jednoduchým popevkom tvorili akustické gitary, rôzne píšťaly, bubienky a pod. Mnohé z týchto skupín mali pozoruhodnú úro-

veň, no vyskytli sa i také, ktorým robilo problémy zvládnuť základné hudobné požiadavky. Žiadnej však nechýbalo obrovské nadšenie. Tematika piesne zmapovala široké rozpätie citového a myšlienkového sveta súčasnej mládeže. Najčastejšie sa prejavovala solidarita s krajinami, v ktorých sa imperialistická politika prejavuje vo sfarzizovanej podobe. Vďaka pre-

zreravej dramaturgii vystúpili na festivale aj skupiny, ktoré tieto pocity mohli tlmočiť autenticky [skupina čilských študentov, ktorí žijú v NDR — Jaspampa, grécka skupina Thermophyls — pôsobiaca v Brne]. Práve ich prejav bol emocionálne najpresvedčivejší. V mnohých piesňach išlo o vyjadrenie „pacifistických“ pocitov — tu si často amatérski textári nevedeli poradiť s témou a upadali do frázoovitých všeobecných konštatovaní. Najlepšie vyzneli texty, v ktorých sa nehladanými slovami hovorilo o problémoch zo života. Takým okamžikom bol napríklad, keď dievča s gitarou — Mírka Jabulková spievala vlastnú pieseň o znečistení Vltavy.

ZAUJÍMAVÝ A ÚČINNÝ BOL PRÍSTUP

skupiny Český skiffle Jiřího Traxlera, ktorá prezentovala v citlivej modernej úprave staršie robotnícke piesne. K vrcholom patrilo tiež vystúpenie brnianskej skupiny Menší bratři, ktorá sa politickej piesni venuje od svojho založenia. Na festivale vystúpili tiež niektoré skupiny, inklinujúce ku štandardnej populárnej hudbe,

prípadne k jej menšinovým odnožiam. U týchto nehralo tematické zacielenie textu priamú úlohu. Bolo väčšinou prostriedkom, pomocou ktorého sa mohla skupina prezentovať na festivale. Viaceré súbory sa zamerali na černošskú, populárnu hudbu. K zaujímavým výkonom tohto druhu patrilo vystúpenie pražskej skupiny Avantis, ktorá na úrovni interpretovala hudbu s gospelovými manierami. Sem možno zaradiť aj Klub 71 zo Sale nad Váhom — skupina mala zaujímavú aranžovanú (no nie čisto spievanú) vokály v duchu Fifth Dimension. Najmä sólový spevák môže byť vítaným prínosom pre slovenskú populárnu hudbu.

PO PRESTÁVKE

sa na pódiu objavili namiesto texasiak čierne obleky hudobníkov a spevácke tváre, ktoré sú známe z iných podujatí. Bola to zmena, na ktorú sa bolo treba preorientovať. Veľa sa diskutovalo na tému, či je únosné spájať tieto dva odlišné svety. Možno veriť interpretom, ktorí spievajú závažné politické texty, no mimofestivalový repertoár majú v úplnej polohe? V mnohom boli podobné výhrady, trefné. Neznamená to však, že vrcholný festival politickej piesne sa môže obísť bez účasti profesionálov! V tomto smere treba si správne vysvetlovať glorifikovanie amaterizmu. Na rozdiel od prvej časti, produkcia druhej neklesla pod spoľahlivý rutinovaný priemer, v niektorých prípadoch odzneli aj skladby, prevyšujúce štandard. Objavná bola napr. šansónová pieseň Muži se nevrací (hudba: Jan Spálený, spievala Marie Rottrová), v ktorej textár Pavel Vrba prejavil poetickú invenciu a novým pohľadom priblížil jednu zo stránok vojny.

ZO SLOVENSKÝCH PRÍSPEVKOV

mali veľký úspech najmä dve skladby: dobre známa pieseň Výsoko nad mestom od B. Trnečku a J. Turana (v neobyčajne citlivom podaní M. Lai-

ferovej), pieseň, ktorá pomocou dvoch kontrastných hudobno-textových plôch evokuje spomienky na padlých hrdinov, odpočívajúcich na Slavíne. Je to téma, ktorú ťažko stvárniť už i preto, aby sa zachovala príslušná pieta a nenaruší sa civilný meditatívny charakter preexponovaným patosom. To, že autorom aj interpretom sa v tejto podobe podarilo dosiahnuť presvedčivý výsledok, dokazuje, že oblasť populárnej hudby môže absorbovať aj tie najzávažnejšie témy. Skladba V pamäti sveta (hudba I. Vášica, text G. Hupka, spieval Z. Sychra) má pôsobivý refrén, ktorý pripomenul spoločenskú potrebu mobilizujúcich piesní s ľahkozapamätateľnou melódiou a textom, piesňou vhodných na oživenie repertoáru kolektívneho spevu.

IMPOZANTNOU ČRTOU FESTIVALU

bola propagačná vybávenosť: usporiadateľa vydávali Festivalový denník, ďalej vyšla brožúra O čom píšú a spievajú — zamyslenie sa nad politickou piesňou a hudobné vydavateľstvá ponúkali vo svojich stánkoch platne i notový materiál, ktorý korešpondoval s podujatím. Je potešiteľné, že na tejto činnosti primerane participoval OPUS, ktorý vydal LP platňu so slovenskými angažovanými piesňami. Súbežne vyšli texty a noty nahraných skladieb. OPUS sa tiež pričínal o reprezentatívnu slovenskú účasť v profesionálnej časti (Eva Kostolányová, Zdeněk Sychra, Dušan Gráš, Marcela Laiferová, Karol Duchoň so skupinou, Ivo Heller a vokálno-inštrumentálna skupina Trend).

Festival politickej piesne dokumentoval veľké zázemie angažovanej populárnej hudby. Ďalší etapu tejto práce možno vidieť v kvalitatívnej a zároveň selekčnej. Mnoho talentovaných ľudí, ktorí sa tejto oblasti venujú, ich dosiahnuté výsledky — to všetko zaručuje, že politická pieseň má vývojové perspektívy.

IGOR WASSERBERGER

RIADITEĽ DIVADLA JGT V BANSKEJ BYSTRICI — STANISLAV KMET

S novým elánom...

K súčasnému smerovaniu Opery DJGT v Banskej Bystrici i k perspektívnym plánom tohto divadla sme požiadali o vyjadrenie riaditeľa DJGT — Stanislava Kmeťa.

OTÁZKY PREVÁDZKY:

Už pred dvoma rokmi bola premenovaná spevohra nášho divadla na operu. To zaväzuje k vyšším umeleckým cieľom. No napriek tomu nemôžeme zabúdať na diváka, ktorý má rád operetný žánr. Podobná prax je bežná napríklad aj v košíckom ŠD. Vzhľadom na spevohru i operu je však potrebné riešiť dobudovanie umeleckého súboru. Súčasný stav nie je najutešenejšia — najmä v kolektívnych telesách. Zdá sa, že je to horšie v zbere a v balete, než v orchestri. V prvých dvoch zložkách chýbajú najmä muži. Rádi by sme (aspoň každú druhú sezónu) uviedli celovečerný balet — tak, ako v minulosti, čo sa stretlo u diváka s veľkým ohlasom. Tým by rástol aj súbor. Otázky jeho omladenia však súvisia s prepracovaním problematiky sociálneho zabezpečenia starších členov baletného súboru, čo je však už záležitosťou nadriadených orgánov. V rámci našich možností je vylepšenie medziludských vzťahov. S týmto cieľom pripravujeme veľmi citlivé pohovory, v ktorých sa nemá diskutovať, ale využiť metódu presvedčania, argumentovania, prijatia i názorov druhej strany. Rádi by sme spestrili pohostinským pôsobením aj choreografické vedenie, mienime povolávať do divadla z iných telies nielen sólistov, ale aj režisérov. V orchestri si vypomáhame externistami — podobne ako v zbere. Problémy sú v tom, že najmä zboristi pochádzajú často z iných profesií, čo sťažuje prácu pri skúškach. Najmä v generálkoviom týždni sú večerné návštevy veľmi vyčerpávajúce. Tento neradostný stav chceme riešiť formou elevačnej praxe. Noví členovia zboru — posily hľadáme najmä do mužskej zložky — by si nadobúdali kvalifikáciu a odborné školenie formou ďalšieho štúdia. Najideálnejšie by boli posily z nášho kraja, ktoré by zostali platnými členmi divadla aj v budúcnosti. Tieto otázky úzko súvisia s finančným zabezpečením. V porovnaní s inými divadlami — patríme do kategórie stredných súborov — nie sme dosť dotovaní. No sú prístupy na riešenie tohto problému. Verím, že sa časom realizujú.

ORCHESTER:

Ťažkosti sú najmä v skupine sláčikov. Niečo sa nám podarilo získať, no zatiaľ je to málo. Chýbajú aj hráči na ostatné nástroje. Sme v kontakte s konzervatormi v celej republike a máme reálne šance s viacerými absolventami, ktorí by mali ku nám nastúpiť začiatkom budúcej sezóny. (Pokračovanie na 7. str.)